

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನಸಭೆ
ಹದಿನೈದನೇ ವಿಧಾನಸಭೆ
ಹದಿಮೂರನೇ ಅಧಿವೇಶನ

ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿಧೇಯಕ, 2022
(2022ರ ವಿಧಾನಸಭೆಯ ವಿಧೇಯಕ ಸಂಖ್ಯೆ-26)

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಒಂದು ವಿಧೇಯಕ.

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಜೀವನದ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕಲ್ಯಾಣ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಸಂಗಿಕವಾದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು ಯುಕ್ತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ;

ಇದು ಭಾರತ ಗಣರಾಜ್ಯದ ಎಪ್ಪತ್ತಮೂರನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನಮಂಡಲದಿಂದ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಅಧಿನಿಯಮಿತವಾಗಲಿ:

1. ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಪ್ರಾರಂಭ.- (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿನಿಯಮ, 2022 ಎಂದು ಕರೆಯತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಇದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ದಿನಾಂಕದಂದು ಜಾರಿಗೆ ಬರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಬೇರೆಬೇರೆ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗಾಗಿ ಬೇರೆಬೇರೆ ದಿನಾಂಕಗಳನ್ನು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಬಹುದು

2. ಪರಿಭಾಷೆಗಳು.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ, ಸಂದರ್ಭವು ಅನ್ಯಥಾ ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಿದ ಹೊರತು,-

- (ಎ) "ಶಿಸ್ತು ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿ" ಎಂದರೆ, ಸಂಬಂಧಿತ ಸೇವಾ ನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಸ್ತು ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿ ಎಂದು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿ;
- (ಬಿ) "ಜಾರಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿ" ಎಂದರೆ, ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಕರಣ 7ರ ಮೇರೆಗೆ ನಿಯೋಜಿಸಿದ ಸಮಿತಿಗಳು;
- (ಸಿ) "ಜಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿ" ಎಂದರೆ, ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಕರಣ 9ರ ಮೇರೆಗೆ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿ;
- (ಡಿ) "ಸರ್ಕಾರ" ಎಂದರೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ;
- (ಇ) "ಕನ್ನಡಿಗ" ಎಂದರೆ, ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ ಆತನ ತಂದೆ, ತಾಯಿ ಅಥವಾ ಅವರ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾನೂನುಸಮ್ಮತ ಪಾಲಕರು, 15 ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವಾಸವಾಗಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಓದುವ ಹಾಗೂ ಬರೆಯುವ ಜ್ಞಾನ ಹೊಂದಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು;
- (ಎಫ್) "ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿ" ಎಂದರೆ, ಕಾನೂನಿನ ಮೂಲಕ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸ್ಥಳೀಯ ಸ್ವಯಂ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಮೂಲಕ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾದ ಯಾವುದೇ ಶಾಸನಬದ್ಧ ಅಥವಾ ಶಾಸನಬದ್ಧವಲ್ಲದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ನ್ಯಾಸಗಳು, ಸಹಕಾರಿ ಅಥವಾ ಇತರೆ ಸಂಘಗಳು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಅಧಿಸೂಚಿಸಬಹುದಾದ ಇತರೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ;
- (ಜಿ) "ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷೆ" ಎಂದರೆ, ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಕರಣ 3ರ ಮೇರೆಗೆ ಘೋಷಿಸಲಾದ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ;
- (ಎಚ್) "ರಾಜ್ಯ" ಎಂದರೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ.

3. ರಾಜ್ಯದ ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷೆ.- ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯು ರಾಜ್ಯದ ಹಾಗೂ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷೆಯಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

4. ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಬಳಕೆ.- (1) ಕನ್ನಡವನ್ನು,-

- (i) ರಾಜ್ಯದ ವಿಧಾನಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಲಾಗುವ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧೇಯಕಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾಗುವ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ;
- (ii) ಸರ್ಕಾರ, ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಮಂಡಳಿಗಳು, ನಿಗಮಗಳು ಶಾಸನಬದ್ಧ ಮತ್ತು ಶಾಸನಬದ್ಧವಲ್ಲದ ನಿಕಾಯಗಳು ಅಥವಾ ಉದ್ಯಮಗಳು ಹಾಗೂ ನೋಂದಾಯಿತ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳು ಹೊರಡಿಸುವ ಎಲ್ಲಾ ಆದೇಶಗಳಲ್ಲಿ, ನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ, ವಿನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಉಪವಿಧಿಗಳಲ್ಲಿ
- ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಬಳಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಾರಂಭಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನಮಂಡಲವು ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅಧಿನಿಯಮಿಸಲಾದ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಸನಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ಭಾಷಾಂತರಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಪ್ರಕಟಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಮುಖ ಕೇಂದ್ರ ಅಧಿನಿಯಮಗಳನ್ನು (ಕರ್ನಾಟಕ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳೊಂದಿಗೆ) ಸಹ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ಭಾಷಾಂತರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ರಾಜ್ಯ ಅಥವಾ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳು ತಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕೃತ ಹಾಗೂ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು:

(ಎ) ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ, ವಿದೇಶಗಳು, ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳು, ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು, ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಇವುಗಳ ಕಚೇರಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಕಾನೂನಿನ ಮೂಲಕ ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಬಂಧಿಸಲಾಗಿರುವ ಯಾವುದೇ ಇತರೆ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸಬಹುದು;

(ಬಿ) ಭಾಷಾ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು, ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಇಲಾಖೆಗಳ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಚೇರಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅಥವಾ ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸತಕ್ಕದ್ದು. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಬಹುದು.

(ಸಿ) ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹಾಗೂ ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ವ್ಯವಹರಿಸುವಾಗ ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸಬಹುದು.

5. ರಾಜಭಾಷಾ ಆಯೋಗ.- (1) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು, ಸಂಸದೀಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಮತ್ತು ಶಾಸನ ರಚನಾ ಇಲಾಖೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಮುಂದಿನ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ರಾಜಭಾಷಾ ಆಯೋಗವನ್ನು ರಚಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ:-

(ಎ)	ನಿವೃತ್ತ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಸಂಸದೀಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಹಾಗೂ ಶಾಸನ ರಚನಾ ಇಲಾಖೆ.	ಅಧ್ಯಕ್ಷರು
(ಬಿ)	ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರ ಹುದ್ದೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿರದ ಭಾಷಾಂತರ ಇಲಾಖೆಯ ಒಬ್ಬ ನಿವೃತ್ತ ಅಧಿಕಾರಿ.	ಸದಸ್ಯರು
(ಸಿ)	ಭಾಷಾಂತರ ಜ್ಞಾನವುಳ್ಳ ಮತ್ತು ಕಾನೂನು ಪದವೀಧರರಾಗಿರುವ ಒಬ್ಬ ನಿವೃತ್ತ ಅಧಿಕಾರಿ ಅಥವಾ ನಿವೃತ್ತ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ.	ಸದಸ್ಯರು
(ಡಿ)	ಭಾಷಾಂತರ ಇಲಾಖೆಯ ಅಪರನಿರ್ದೇಶಕ.	ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ

(2) ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಾಮ ನಿರ್ದೇಶನಗೊಂಡ ಆಯೋಗದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರಗಳು, ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಗೆ ಪದವನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ನಾಮನಿರ್ದೇಶನಗೊಂಡ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರು ಆಯೋಗದ ಪೂರ್ಣಕಾಲಿಕ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಸಿವಿಲ್ ಸೇವಾ ನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಲಾದಂಥ ವೇತನ ಮತ್ತು ಭತ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅರ್ಹರಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

6. ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಅಧಿನಿಯಮ, ನಿಯಮ, ವಿನಿಯಮ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಅಧಿಕೃತ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾಂತರ.- (1) ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದ ಏಳನೆಯ ಅನುಸೂಚಿಯ ಪಟ್ಟಿ-III ರಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಯಾವುದೇ ಕೇಂದ್ರ ಅಧಿನಿಯಮಗಳ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಅಧಿಕೃತ ರಾಜ್ಯಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ರಾಜ್ಯ ಅಧಿನಿಯಮಗಳ ಭಾಷಾಂತರವನ್ನು ಅಧಿಕೃತ ಪಠ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ರಾಜ್ಯ ಅಥವಾ ಕೇಂದ್ರ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೂ ಅಧಿಕೃತ ರಾಜ್ಯಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ನಿಯಮ, ವಿನಿಯಮ, ಉಪವಿಧಿ, ಯೋಜನೆ, ಆದೇಶ, ಅಧಿಸೂಚನೆ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿನ ಭಾಷಾಂತರವನ್ನು ಅಧಿಕೃತ ಪಠ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

7. ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಕಾರ್ಯವ್ಯವಸ್ಥೆ.- (1) ಸಚಿವಾಲಯದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಇಲಾಖೆಯ ಅಧೀನದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಚೇರಿಯೂ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕನ್ನಡ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುವ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯನೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಸಮಿತಿಗಳು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಾರಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದರೆ:-

(ಎ) ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿ: ಈ ಕೆಳಕಂಡವರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಒಂದು ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿ ಇರತಕ್ಕದ್ದು:-

(i) ಸಚಿವರು, ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ	-	ಅಧ್ಯಕ್ಷರು
(ii) ಸರ್ಕಾರದ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ	-	ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು
(iii) ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಕನ್ನಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ	-	ಸದಸ್ಯರು
(iv) ಸರ್ಕಾರದ ಅಪರ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ ಸುಧಾರಣಾ ಇಲಾಖೆ.	-	ಸದಸ್ಯರು
(v) ಸರ್ಕಾರದ ಅಪರ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಇಲಾಖೆ.	-	ಸದಸ್ಯರು
(vi) ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ.	-	ಸದಸ್ಯರು
(vii) ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ	-	ಸಂಚಾಲಕರು

ಪರಂತು, ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಗೈರುಹಾಜರಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿಯ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(ಬಿ) ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿ: ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜಿಲ್ಲಾ ಸಮಿತಿ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಈ ಕೆಳಕಂಡವರು ಅದರ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು:

- (i) ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಅಧಿಕಾರಿ, ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ್;
- (ii) ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆ ಇರುವ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆಯ ಆಯುಕ್ತರು. ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆ ಇಲ್ಲದ ಇತರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನಗರಸಭೆಯ ಆಯುಕ್ತರು ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ, ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿ;
- (iii) ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯ ಉಪ ನಿರ್ದೇಶಕರು;
- (iv) ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಇಲಾಖೆಯ ಜಂಟಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು;
- (v) ಜಿಲ್ಲಾ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೋಶದ ಯೋಜನಾ ನಿರ್ದೇಶಕರು;
- (vi) ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕನ್‌ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ ಇವರು ಸಂಚಾಲಕರು - ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(ಸಿ) ತಾಲೂಕು ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿ: ಈ ಕೆಳಕಂಡವರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಒಂದು ತಾಲೂಕು ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿ ಇರತಕ್ಕದ್ದು:

- (i) ಉಪವಿಭಾಗಾಧಿಕಾರಿ - ಅಧ್ಯಕ್ಷರು;
- (ii) ತಾಲೂಕು ಪಂಚಾಯತಿಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಅಧಿಕಾರಿ - ಸದಸ್ಯರು;
- (iii) ತಾಲೂಕಿನ ತಹಶೀಲ್ದಾರರು - ಸಂಚಾಲಕರು.
- (iv) ತಾಲೂಕು ಕ್ಷೇತ್ರ ಶಿಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿ - ಸದಸ್ಯರು;
- (v) ನಗರ ಸಭೆ, ಪುರಸಭೆ ಅಥವಾ ಪಟ್ಟಣ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಆಯುಕ್ತ ಅಥವಾ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿ - ಸದಸ್ಯರು;
- (vi) ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಪಂಚಾಯತ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು - ಸದಸ್ಯರು;

8. ಜಾರಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳು.- (1) (ಎ) ತಾಲೂಕು ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿ ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಸಭೆ ನಡೆಸಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಕುರಿತು ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಕ್ರಮಗಳ ಬಗೆಗಿನ ತನ್ನ ವರದಿಯನ್ನು ಸಭೆಯ ದಿನಾಂಕದಿಂದ 15 ದಿನಗಳೊಳಗಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(ಬಿ) ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿಯು ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಸಭೆಯನ್ನು ಸೇರಿ, ಸಭೆಯ ದಿನಾಂಕದಿಂದ 15 ದಿನಗಳೊಳಗಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿಗೆ ತನ್ನ ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(ಸಿ) ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿಯು ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಸಭೆಯನ್ನು ಸೇರಿ, ಸಭೆಯ ದಿನಾಂಕದಿಂದ 15 ದಿನಗಳೊಳಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತನ್ನ ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(ಡಿ) ಜಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ತಾಲೂಕು ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿಗಳು, ಜಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ವರದಿಯ ಮೇಲೆ ಅಗತ್ಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿಗಳ ಸಂಚಾಲಕರಾಗಿರುವ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆಯ ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು ತಾಲೂಕು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಮನ್ವಯ ಸಾಧಿಸಿ, ಮೇಲೆ

ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದಂತೆ ಸಭೆಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸುವುದನ್ನು ಮತ್ತು ನಿಗದಿತ ಸಮಯದೊಳಗೆ ವರದಿಗಳು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

9. ಜಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ನಿಯೋಜನೆ.- (ಎ) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಗ್ರೂಪ್ 'ಎ' ದರ್ಜೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರದ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಜಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿರುವ ಗ್ರೂಪ್ 'ಬಿ' ದರ್ಜೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಆದ್ಯತೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಜಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(ಬಿ) ಜಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು,-

(i) ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಗಳು ಮತ್ತು ಶಾಸನಬದ್ಧ ಮಂಡಳಿಗಳು ಹಾಗೂ ನಿಗಮಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು; ಅಥವಾ

(ii) ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆಯ ಆಯುಕ್ತರು; ಅಥವಾ

(iii) ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು, ಅಂಗಡಿಗಳು ಹಾಗೂ ವಾಣಿಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಜಂಟಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು

- ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ನೇಮಕ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಬೃಹತ್ ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆ (ಬಿಬಿಎಂಪಿ) ಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಮುಖ್ಯ ಆಯುಕ್ತರು ಅಗತ್ಯ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಜಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬಹುದು.

10. ಜಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಲಾದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕ್ರಮಗಳ ಪಾಲನೆಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಜಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು:-

(i) ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಕರಣ 17ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (1) ಮತ್ತು (5)ರ ಮೇರೆಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಇಲಾಖೆ ಹಾಗೂ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ನಿಯತಕಾಲಿಕ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸುವುದು.

(ii) ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಕರಣ 17ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (6) ರಿಂದ (10) ರವರೆಗಿನ ಪಾಲನೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಲು ನಿಯತಕಾಲಿಕ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸುವುದು.

(iii) ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಮಿತಿಗಳಿಗೆ ಪರಿಶೀಲನಾ ವರದಿಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವುದು.

11. ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷಾ ಜಾರಿ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ.- ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯವು, ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷಾ ಜಾರಿ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯವೂ ಸಹ ಆಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

12. ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ.- ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಕಲಿಕಾ ಅಧಿನಿಯಮ, 2015 (2015ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಅಧಿನಿಯಮ ಸಂಖ್ಯೆ 22)ರ ಉಪಬಂಧಗಳ ಅನ್ವಯವಾಗುವುದು ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತವೆ.

13. ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ, ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಾಗೂ ವೃತ್ತಿ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ.- (1) ನೂತನ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿಯ ಅನುಸಾರ, ಉನ್ನತ, ತಾಂತ್ರಿಕ, ವೃತ್ತಿ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯಾಸಂಗದಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು ನಿಯಮಿಸಲಾದಂತೆ ವೃತ್ತಿಪರ ವ್ಯಾಸಂಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯಾತ್ಮಕ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಬೋಧಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಒಂದು ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಕಲಿಯದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ನಿಯಮಿಸಲಾದಂತೆ ಮೂಲ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನೂ ಸಹ ಒಂದು ವಿಷಯವಾಗಿ ಬೋಧಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

14. ಉನ್ನತ, ತಾಂತ್ರಿಕ ಹಾಗೂ ವೃತ್ತಿಪರ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಮೀಸಲಾತಿ.- ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವುದೇ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ 1ನೇ ತರಗತಿಯಿಂದ 10ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ಓದಿದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಉನ್ನತ, ತಾಂತ್ರಿಕ ಹಾಗೂ ವೃತ್ತಿಪರ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಅಧಿಸೂಚಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಶೇಕಡಾವಾರು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

15. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ, ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳು, ಮಂಡಳಿಗಳು, ನಿಗಮಗಳು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಶಾಸನಬದ್ಧ ಅಥವಾ ಶಾಸನಬದ್ಧವಲ್ಲದ ನಿಕಾಯಗಳು, ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳು ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾಜ್ಞಾನ ಅವಶ್ಯಕ.- ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳು, ಮಂಡಳಿಗಳು, ನಿಗಮಗಳು, ಶಾಸನಬದ್ಧ ಅಥವಾ ಶಾಸನಬದ್ಧವಲ್ಲದ ನಿಕಾಯಗಳು ಅಥವಾ ನೋಂದಾಯಿತ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳು ಹಾಗೂ ಇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಕೋರುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ನಿಯಮಿಸಿದ ಇತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಹತೆಗಳು ಅಥವಾ ಷರತ್ತುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಲೋಕಸೇವಾ ಆಯೋಗ ಅಥವಾ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರವು ಅಧಿಸೂಚಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ನಡೆಸುವ, 10ನೇ ತರಗತಿ ಅಥವಾ ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ.ಯ ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆ ಅಥವಾ ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಷೆಗೆ ತತ್ಸಮಾನವಾದ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣನಾಗತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ ಅಥವಾ ತತ್ಸಮಾನ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಪ್ರಥಮ ಅಥವಾ ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಉತ್ತೀರ್ಣರಾಗಿದ್ದರೆ, ಅಂಥ ಕನ್ನಡ ಪರೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ವಿನಾಯಿತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗುವುದು.

16. ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ.- (1) ಜಿಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು ಅಥವಾ ಅಧಿವಿಚಾರಣಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣಗಳು ತಮ್ಮ ಕಲಾಪಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು ಹಾಗೂ ಆದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ತೀರ್ಪುಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಘೋಷಿಸತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಅಂಥ ಯಾವುದೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಅಥವಾ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಪೀಠಾಸೀನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಾಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸುವಾಗ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಂಗ್ಲ ಪದಗಳು ಅಥವಾ ಪದಪುಂಜಗಳನ್ನು ಬಳಸಬಹುದು:

ಮತ್ತು ಪರಂತು, ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಥವಾ ವಿಶೇಷ ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ದಾಖಲಿಸಲು ಪೀಠಾಸೀನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ನೀಡಬಹುದು.

(2) ಇತರ ಯಾವುದೇ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಎಲ್ಲಾ ಅರೆ-ನ್ಯಾಯಿಕ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕರ ಎಲ್ಲಾ ಆದೇಶಗಳು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿರತಕ್ಕದ್ದು.

17. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ವ್ಯಾಪಕ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಸಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕ್ರಮಗಳು.-

(1) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಇಲಾಖೆಗಳು, ಉದ್ಯಮಗಳು ಅಥವಾ ಸ್ವಾಯತ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ಯಮಗಳು, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು, ಖಾಸಗಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು, ಮತ್ತು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ಫಲಕಗಳಲ್ಲಿರುವ ಹೆಸರುಗಳು, ಮತ್ತು ಸದರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಪದನಾಮಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಫಲಕಗಳು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ರಸ್ತೆಗಳು ಮತ್ತು ಬಡಾವಣೆ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಹೆಸರುಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ ರಾಜ್ಯದ ವಿವಿಧ ಸರ್ಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಗಳ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಲಾಗಿರುವ ಫಲಕಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲಾಗುವ ವಿವರಗಳು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಅಥವಾ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಪ್ರಕಟಣೆಗಾಗಿ ಹೊರಡಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಟೆಂಡರ್ ಅಧಿಸೂಚನೆ, ಜಾಹೀರಾತು, ಅರ್ಜಿ ನಮೂನೆ, ಡಿಜಿಟಲ್ ನಮೂನೆ, ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ ಮತ್ತು ಅಧಿಸೂಚನೆಗಳು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ಸರ್ಕಾರ, ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ, ಅನುದಾನಿತ ಅಥವಾ ಅನುದಾನರಹಿತ ಸಂಸ್ಥೆ ನಡೆಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಕುರಿತ ಕರಪತ್ರ, ಬ್ಯಾನರು, ಫ್ಲೆಕ್ಸು, ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಪ್ರದರ್ಶನ ಫಲಕ, ಮಾಹಿತಿಗಳು, ನೋಟೀಸುಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕದ್ದು.

(5) ಸರ್ಕಾರವು ಕೈಗೊಂಡಂತಹ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರ ಅಥವಾ ಸಂಬಂಧಿತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅಥವಾ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳಿಂದ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಪ್ರತಿಫಲ, ಅನುದಾನ, ರಿಯಾಯಿತಿ ಪಡೆದು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವ ಯಾವುದೇ ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಫಲಕ, ಜಾಹೀರಾತು, ರಸೀದಿ, ಬಿಲ್ಲು, ನೋಟೀಸುಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕದ್ದು.

(6) ಸರ್ಕಾರದ ಅಥವಾ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳ ಅನುಮೋದನೆ ಮತ್ತು ಮಂಜೂರಾತಿಯೊಂದಿಗೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ವಾಣಿಜ್ಯ, ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಸ್ಥೆ, ನ್ಯಾಸಗಳು, ಸಮಾಲೋಚನಾ ಕೇಂದ್ರಗಳು, ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು, ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳು, ಮನೋರಂಜನಾ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಹೋಟೆಲ್ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವ ಫಲಕಗಳ ಮೇಲಿನ ಅರ್ಧ ಭಾಗವು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಕೆಳಗಿನ ಅರ್ಧ ಭಾಗವು ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದು.

(7) ರಾಜ್ಯದೊಳಗೆ ತಯಾರಿಸಿದ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟವಾಗುವ ಎಲ್ಲಾ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮತ್ತು ಇತರ ಗ್ರಾಹಕ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಬಳಕೆಯ ಕುರಿತಾದ ನಿರ್ದೇಶನಗಳು ಯಾವುದಾದರೂ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಭಾಷೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕದ್ದು.

(8) ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾದ ಜಾಹೀರಾತು ಮತ್ತು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವ ಎಲ್ಲಾ ಫಲಕಗಳಲ್ಲಿ ವಿಷಯಗಳ ನಿಗದಿತ ಶೇಕಡಾವಾರು ಪ್ರಮಾಣವು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಜಾಹೀರಾತುಗಳ ವರ್ಗೀಕರಣ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಬೇಕಾದ ಜಾಹೀರಾತು ವಿಷಯಗಳ ಶೇಕಡಾವಾರು ಪ್ರಮಾಣವು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದಂತೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು.

(9) ರಾಜ್ಯದೊಳಗಿನ 100ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಒಡತನದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಂಸ್ಥೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯ ಉದ್ಯಮ, ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು,-

(ಎ) ಸಂಸ್ಥೆಯ ದಿನನಿತ್ಯದ ಕಾರ್ಯ ಅಥವಾ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳ ಹಾಗೂ ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಇತರ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಬಳಕೆಯ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ 'ಕನ್ನಡ ಕೋಶ'ವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಇದರ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ ಕನ್ನಡ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಹಿರಿಯ ಉದ್ಯೋಗಿಯಾಗಿರಬೇಕು.

(ಬಿ) ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಮಾತನಾಡಲು ಬಾರದಿರುವ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗಾಗಿ ವ್ಯವಹಾರಿಕ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಪರಿಚಯಿಸಲು "ಕನ್ನಡ ಕಲಿಕಾ ಘಟಕ" (ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಕನ್ನಡ ಬೋಧನಾ ಘಟಕ) ವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ

ಅಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕೋರಿಕೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಅವರ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವು ಅಗತ್ಯ ಬೋಧಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಮತ್ತು ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(10) ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದೊಳಗಿನ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗಿಯಾಗಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸಾರ್ವಜನಿಕರೊಂದಿಗಿನ ತನ್ನ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಪರ್ಕ ಹಾಗೂ ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸತಕ್ಕದ್ದು.

18. ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕ್ರಮಗಳು.- (1)

ಇ-ಆಡಳಿತ ಇಲಾಖೆಯು ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಸಮರ್ಥ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಮುಕ್ತ ಮೂಲ ತಂತ್ರಾಂಶ ಮತ್ತು ಪರಿಕರಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಸರ್ಕಾರದ ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆಗಳ, ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳ, ಅರೆ-ಸರ್ಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಉದ್ಯಮಗಳ, ಸ್ವಾಯತ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ, ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಜಾಲತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಯುನಿಕೋಡ್ ಅಥವಾ ಕಾಲಕಾಲದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೂ ಲಭ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅದರೊಂದಿಗೆ ಬಳಸಲಾಗುವ ಯಾವುದೇ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಜಾಲತಾಣವನ್ನು ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಸರ್ಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವ ಇ-ಟೆಂಡರು ಮತ್ತು ಇ-ಆಡಳಿತ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಸಹ ಲಭ್ಯವಿರುವಂತೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ (ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್) ಅನ್ವಯಿಕೆಗಳು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೂ ಇರತಕ್ಕದ್ದು. ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಅರ್ಜಿ ನಮೂನೆಗಳು, ಸಂದೇಶಗಳು, ಪತ್ರ ಮುಂತಾದವುಗಳು ಸಹ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕದ್ದು.

19. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕಗಳು.- ಇ-ಆಡಳಿತ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ನೀಡಲು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

20. ವಿನಾಯಿತಿ ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ಅಥವಾ ತೆರಿಗೆ ಮುಂದೂಡಿಕೆ ಪಡೆಯುವ ಹಕ್ಕು.- (1)

ಯಾವುದೇ ಖಾಸಗಿ ಉದ್ಯಮ, ಕಾರ್ಯಸಂಸ್ಥೆ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಥೆಯು, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಅಧಿಸೂಚಿಸಿದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೀತಿಯ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಶೇಕಡಾವಾರು ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಲ್ಲದ ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದ ಹೊರತು ಭೂ-ರಿಯಾಯಿತಿ, ಯಾವುದೇ ಇತರ ವಿನಾಯಿತಿ ಅಥವಾ ತೆರಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ಅಥವಾ ತೆರಿಗೆ ಮುಂದೂಡಿಕೆಯನ್ನು ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಬಗೆಯ ಸಹಾಯಾನುದಾನವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಹಕ್ಕುಳ್ಳವರಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(2) ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಮೀಸಲಾತಿ ನೀಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ರಾಜ್ಯದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೀತಿಯನ್ನು ಪಾಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬದ್ಧವಾದ ಯಾವುದೇ ಉದ್ಯಮವು ತನ್ನ ಬಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಈಡೇರಿಸಲು ವಿಫಲವಾದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಎಂದರೆ, ವಿನಾಯಿತಿಗಳು ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ಅಥವಾ ತೆರಿಗೆ ಮುಂದೂಡಿಕೆ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಸಹಾಯಾನುದಾನವನ್ನು ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನರ್ಹವಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಸಹ ಹೊಣೆಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು. ಸದರಿ ಉದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಅಹವಾಲನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ಅವಕಾಶ ನೀಡಿದ ತರುವಾಯ ಮಾತ್ರವೇ ಅಂಥ ಅನರ್ಹತೆಗೆ ಒಳಗಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಆರ್ಥಿಕ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ಹಾಗೂ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಇಲಾಖೆಗಳು ಮೇಲ್ಕಂಡ (1) ಮತ್ತು (2)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಉಪಬಂಧಗಳ ಪಾಲನೆಯನ್ನು ಸುನಿಶ್ಚಿತಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ಬಗೆಗಿನ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಯನ್ನು ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನಮಂಡಲದ ಉಭಯ ಸದನಗಳ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಇಲಾಖೆಯ ಜಾಲತಾಣದಲ್ಲಿ ಅಪ್‌ಲೋಡ್ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಇಲಾಖೆಯು, ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕ/ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ ಸಂಸ್ಥೆಯ ವಿವರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೀತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಒದಗಿಸಲಾದ ಉದ್ಯೋಗದ ವಿವರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಇಲಾಖಾ ಜಾಲತಾಣದಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಅಪ್‌ಲೋಡ್ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(5) ಅಪ್ರೆಂಟಿಸ್ ಅಧಿನಿಯಮ, 1961ರ ಮೇರೆಗೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ಎಲ್ಲಾ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಅಪ್ರೆಂಟಿಸ್ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ನೀಡುವಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕು.

(6) ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೀತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ರಿಯಾಯಿತಿ/ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ ಮತ್ತು 100ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಉದ್ಯೋಗಿಗಳಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕರಣ 9ರ (ಬಿ) ಖಂಡದ ಉಪಖಂಡ (iii)ರ ಮೇರೆಗೆ ನಿಯೋಜಿಸಿದ ಜಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಯು ನೋಡಲ್ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು. ನೋಡಲ್ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಿರುವಂತೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನ/ಅನುಸರಣೆಗಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜಿಲ್ಲಾಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿಗೆ ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

21. ಉದ್ಯೋಗ ಫೋರ್ಟಲ್.- ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಸರ್ಕಾರಿ ಕಚೇರಿ, ಸಂಸ್ಥೆ, ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ,

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ಯಮ, ಖಾಸಗಿ ಕೈಗಾರಿಕೆ, ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಂಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿನ ನೇಮಕಾತಿ

ಏಜೆನ್ಸಿಗಳಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಉದ್ಯೋಗ ಪ್ರೋಟೆಕ್ಟ್ ಅನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಅಂಥ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ನಿಯಮಿಸಿದ ಕನ್ನಡ ಜ್ಞಾನದ ವಿವರಗಳ ಸಹಿತ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಖಾಲಿ ಸ್ಥಾನಗಳು ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಅಂಥ ಉದ್ಯೋಗ ಪ್ರೋಟೆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಧಿಸೂಚಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

22. ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಲು ವಿಫಲವಾದಲ್ಲಿ ದಂಡನೆ.- (1) ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಲು ವಿಫಲವಾದರೆ, ಅಂಥ ವಿಫಲತೆಯನ್ನು ಕರ್ತವ್ಯಚ್ಯುತಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಶಿಸ್ತು ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ನಿರ್ಧರಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಶಿಸ್ತು ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಅಧಿಕೃತ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸುವಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಡೆಯಿಂದ ಆಗುವ ವ್ಯಘ್ರವನ್ನು ಕರ್ತವ್ಯ ಲೋಪವೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅವರ ವಿರುದ್ಧ ಅಗತ್ಯ ಶಿಸ್ತು ಕ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ ಆಯಾ ಸಮಿತಿಗಳು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿಗೆ ವರದಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಅಂಥ ಶಿಸ್ತು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಮುಂಚೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿ ಅಥವಾ ನೌಕರನಿಗೆ ಅಹವಾಲನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.

23. ಖಾಸಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗಾಗಿ ದಂಡನೆ.- ಯಾವುದೇ ಕೈಗಾರಿಕೆ, ಅಂಗಡಿ, ಫರ್ಮ್ ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮಾಲೀಕ ಅಥವಾ ಅದರ ಉಸ್ತುವಾರಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಕರಣ 17ರ (6) ರಿಂದ (10) ರವರೆಗಿನ ಉಪಪ್ರಕರಣಗಳ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಲು ವಿಫಲವಾದರೆ ಈ ಕೆಳಗೆ ಸೂಚಿಸಿದ ಜುಲ್ಮಾನೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು:

- (i) ಮೊದಲನೆಯ ಅಪರಾಧಕ್ಕಾಗಿ ರೂ.5,000/- ವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ಜುಲ್ಮಾನೆ.
- (ii) ಎರಡನೆಯ ಅಪರಾಧಕ್ಕಾಗಿ ರೂ.10,000/- ವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ಜುಲ್ಮಾನೆ.
- (iii) ನಂತರದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಪರಾಧಕ್ಕಾಗಿ ರೂ.20,000/- ವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ಜುಲ್ಮಾನೆಗೆ ಮತ್ತು ಪರವಾನಗಿಯನ್ನು ಸಹ ರದ್ದುಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

ವಿವರಣೆ: ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ, ಜಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಮುಂಚೆ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗಾಗಿ ಕಾರಣ ಕೇಳುವ ನೋಟೀಸನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ನೋಟೀಸಿನ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಹದಿನೈದು ದಿನಗಳೊಳಗೆ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳ ಪಾಲನೆಗಾಗಿ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಕಾರಣ ಕೇಳುವ ನೋಟೀಸಿನ ಅನುಸರಣೆ ಮಾಡಲು ವಿಫಲವಾದಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಅಪರಾಧಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ದಂಡನೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

24. ಅಪರಾಧಗಳ ರಾಜಿ ಇತ್ಯರ್ಥ.- (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಾರಂಭಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಅಥವಾ ನಂತರ ಮಾಡಿದ 23ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ದಂಡನೀಯವಾದ ಯಾವುದೇ ಅಪರಾಧವನ್ನು, ಅಭಿಯೋಜನೆ ಹೂಡುವ ಮೊದಲು ಅಥವಾ ನಂತರವಾಗಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಿಕೃತ ರಾಜ್ಯಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಸೂಚನೆ ಮೂಲಕ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಥವಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಂಥ ಮೊತ್ತಕ್ಕೆ ರಾಜಿ ಇತ್ಯರ್ಥಗೊಳಿಸಬಹುದು.

(2) (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಅಪರಾಧಿಯ ವಿರುದ್ಧದ ಅಪರಾಧವು ರಾಜಿ ಇತ್ಯರ್ಥಗೊಂಡಲ್ಲಿ, ಅಪರಾಧಿಯನ್ನು ಅಭಿಯೋಜನೆಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

25. ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿಯಿಂದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ.-(1) ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿಯು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗಾಗಿ ಹೊಣೆಗಾರರಾಗಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ನೇಮಕಾತಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಶಿಸ್ತು ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸುವುದು ಸದರಿ ಸಮಿತಿಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿಯ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ನೇಮಕಾತಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ/ಶಿಸ್ತು ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ವರದಿ ತಲುಪಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮೀರದ ಸೂಕ್ತ ಸಮಯದೊಳಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿಯು ಅಧಿನಿಯಮದ ಇತರೆ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಯುಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸೂಕ್ತ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳಿಗೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸನ್ನು ಸಹ ಮಾಡಬಹುದು.

26. ನಿಯಮಗಳ ರಚನಾಧಿಕಾರ.- (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಸರ್ಕಾರಿ ರಾಜ್ಯಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬಹುದು.

(2) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲಾದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನಿಯಮವನ್ನು, ಅದನ್ನು ರಚಿಸಿದ ತರುವಾಯ, ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ, ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನ ಮಂಡಲದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸದನದ ಮುಂದೆ, ಅದು ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿರುವಾಗ, ಒಂದು ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಎರಡು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿರಂತರ ಅಧಿವೇಶನಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಬಹುದಾದ ಒಟ್ಟು ಮೂವತ್ತು ದಿನಗಳ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಮಂಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಸದರಿ ನಿಯಮವನ್ನು ಹಾಗೆ ಮಂಡಿಸಿದ ಅಧಿವೇಶನದ ಅಥವಾ ಆ ಅಧಿವೇಶನದ ನಿಕಟ ತರುವಾಯದ ಅಧಿವೇಶನದ ಮುಕ್ತಾಯಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ, ಆ ನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಮಾರ್ಪಾಟನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಎರಡೂ ಸದನಗಳೂ ಒಪ್ಪಿದರೆ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ನಿಯಮವನ್ನು ಮಾಡಕೂಡದೆಂದು ಎರಡೂ ಸದನಗಳೂ ನಿರ್ಧರಿಸಿದರೆ, ಆ ನಿಯಮವು

ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ, ಅಂಥ ಮಾರ್ಪಾಟಾದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಅಥವಾ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ಆದಾಗ್ಯೂ ಅಂಥ ಯಾವುದೇ ಮಾರ್ಪಾಟು ಅಥವಾ ರದ್ದತಿಯು ಆ ನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯದ ಮಾನ್ಯತೆಗೆ ಭಾದಕವಾಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

27. ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರ.- ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ತನ್ನ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳ ಮತ್ತು ಅದರ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಬಹುದಾದಂಥ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ನೀಡಬಹುದು.

28. ಸದ್ಯಾವನೆಯಿಂದ ಕೈಗೊಂಡ ಕ್ರಮದ ರಕ್ಷಣೆ.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮತ್ತು ಅದರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ನಿಯಮಗಳ ಅಥವಾ ಮಾಡಿದ ಯಾವುದೇ ಆದೇಶಗಳ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಸದ್ಯಾವನೆಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ಅಥವಾ ಮಾಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಅಥವಾ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರದ ಯಾರೇ ಅಧಿಕಾರಿಯ ವಿರುದ್ಧ ಯಾವುದೇ ದಾವೆ, ಅಭಿಯೋಜನೆ ಅಥವಾ ಇತರ ಕಾನೂನು ವ್ಯವಹರಣೆಯನ್ನು ಹೂಡಲು ಅವಕಾಶವು ಇರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

29. ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ.- (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ತೊಂದರೆಯು ಉದ್ಭವಿಸಿದರೆ, ಸರ್ಕಾರವು ಸರ್ಕಾರಿ ರಾಜ್ಯಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ ಆ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ತನಗೆ ಅವಶ್ಯಕ ಅಥವಾ ಯುಕ್ತವೆಂದು ಕಂಡುಬರುವ ಮತ್ತು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಅಸಂಗತವಾಗಿರದಂಥ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬಹುದು:

ಪರಂತು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮವು ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯು ಮುಕ್ತಾಯವಾದ ತರುವಾಯ ಯಾವುದೇ ಅಂಥ ಆದೇಶವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(2) ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆದೇಶವನ್ನು, ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದ ತರುವಾಯ, ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನಮಂಡಲದ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

30. ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಉಪಬಂಧಗಳು.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಾರಂಭಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳ ಕುರಿತು ಮಾಡಲಾದ ಎಲ್ಲಾ ನಿಯಮಗಳು, ಹೊರಡಿಸಲಾದ ಎಲ್ಲಾ ಆದೇಶಗಳು, ಅಧಿಸೂಚನೆಗಳು ಸಿಂಧುವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಅಥವಾ ಹೊರಡಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅವು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಡಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸುವ ಅಥವಾ ಹಿಂಪಡೆಯುವವರೆಗೆ ಮುಂದುವರೆಯತಕ್ಕದ್ದು.

31. ನಿರಸನ ಮತ್ತು ಉಳಿಸುವಿಕೆ.- (1) ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜಭಾಷಾ ಅಧಿನಿಯಮ, 1963 (1963 ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಅಧಿನಿಯಮ 26) ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳ (ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷೆ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1981 (1981ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಅಧಿನಿಯಮ 30)ಗಳನ್ನು ಈ ಮೂಲಕ ನಿರಸನಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

(2) ಅಂಥ ನಿರಸನ ಏನೇ ಇದ್ದರೂ ಸದರಿ ಅಧಿನಿಯಮಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಮಾಡಿದ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯ ಅಥವಾ ಕೈಗೊಂಡ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮವನ್ನು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಅಥವಾ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಉದ್ದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರಣಗಳ ಹೇಳಿಕೆ

ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದ ಅನುಚ್ಛೇದ 345 ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕೃತ ಅಥವಾ ಇತರೆ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಭಾಷೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಿದೆ. ತದನುಸಾರವಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡವನ್ನು ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜಭಾಷಾ ಅಧಿನಿಯಮ, 1963 ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳು (ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷೆ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1981-ಇವುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಅಧಿನಿಯಮ, 1994ನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದೆ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಒಂದು ಶಾಸನಬದ್ಧ ನಿಕಾಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು. ನಂತರ, ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಒಂದು ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಕಲಿಸಲು ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಕಲಿಕಾ ಅಧಿನಿಯಮ, 2015 ಅನ್ನು ಅಧಿನಿಯಮಿಸಲಾಯಿತು.

ಆದರೆ, ಮೇಲ್ಕಂಡ ಅಧಿನಿಯಮಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಹಲವಾರು ಕನ್ನಡ ಪರ ಅಧಿಸೂಚನೆಗಳು, ಆದೇಶಗಳಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಸಹ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷೆಯಾದ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಒಂದು ಭಾಷಾ ವಿಷಯವಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಉನ್ನತ/ತಾಂತ್ರಿಕ/ವೃತ್ತಿಪರ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಕಲಿಕೆಗಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಸೂಕ್ತ ಉಪಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಗಳ ನಡುವೆ ಸಮನ್ವಯದ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ, ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ, ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆ ಮುಂತಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮತ್ತು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮೇಲ್ಕಂಡ ಅಧಿನಿಯಮಗಳು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಒಂದು ಸಮಗ್ರವಾದ ಕಾರ್ಯವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಒಂದು ಶಾಸನಬದ್ಧ ನಿಕಾಯವಾಗಿದ್ದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸೂಕ್ತವಾದ ಅಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ, ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಸಾರ ಮತ್ತು ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸಲು ಸಮರ್ಪಕವಾದ ಕಾನೂನಿನ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಮೀನು, ತೆರಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ, ಅನುದಾನ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಎಲ್ಲ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಇತರೆ ಕಾರ್ಯಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಮತ್ತು ಅಧಿನಿಯಮದ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು, ತನಿಖಾ ಅಧಿಕಾರಗಳೊಂದಿಗೆ ಒಂದು ಕಾರ್ಯವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಕಾನೂನು ಆಯೋಗವು ಅದರ ಐವತ್ತೇಳನೇ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕುರಿತು ಶಾಸನವೊಂದನ್ನು ಅಧಿನಿಯಮಿಸಲು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಿದೆ.

ಈ ಎಲ್ಲ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜಭಾಷಾ ಅಧಿನಿಯಮ, 1963 (1963ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಅಧಿನಿಯಮ 26) ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳು (ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷೆ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1981 (1981ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಅಧಿನಿಯಮ 30)-ಇವುಗಳನ್ನು ನಿರಸನಗೊಳಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ, ಒಂದು ನೂತನ ಸಮಗ್ರ ಕಾನೂನನ್ನು ಅಧಿನಿಯಮಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ಶಾಸನದ ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಈ ಮುಂದಿನಂತಿವೆ:

- (i) ಉನ್ನತ/ತಾಂತ್ರಿಕ/ವೃತ್ತಿ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಒಂದು ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಪರಿಚಯಿಸುವುದು.
- (ii) ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಉನ್ನತ, ತಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ವೃತ್ತಿ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಮೀಸಲಾತಿ ಒದಗಿಸುವುದು.
- (iii) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳು, ಶಾಸನಬದ್ಧ ಮತ್ತು ಶಾಸನೇತರ ನಿಕಾಯಗಳು ಮತ್ತು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳು ಹಾಗೂ ಇತರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಪರಿಚಯಿಸುವುದು.
- (iv) ಅಧೀನ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ, ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣಗಳಲ್ಲಿ, ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸುವುದು.
- (v) ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ವ್ಯಾಪಕ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು.
- (vi) ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಾಂಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು.
- (vii) ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು.
- (viii) ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಧಿಸೂಚಿಸಿರುವ ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೀತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಮೀಸಲಾತಿ ಒದಗಿಸುವ ಎಲ್ಲ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ತೆರಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ಅಥವಾ ತೆರಿಗೆ ಮುಂದೂಡಿಕೆ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ನೀಡುವುದು.
- (ix) ಉದ್ಯೋಗ ಪ್ರೋಟೆಕ್ಟ್ ಅನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು.
- (x) ಅನುಷ್ಠಾನ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗಾಗಿ (ಸಮಿತಿಗಳು/ಜಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ) ಕಾರ್ಯವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು.
- (xi) ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು/ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗಾಗಿ ದಂಡವನ್ನು ವಿಧಿಸುವುದು.
- ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಧೇಯಕ.

ಆರ್ಥಿಕ ಜ್ಞಾಪನ ಪತ್ರ

ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ಶಾಸನಾತ್ಮಕ ಕ್ರಮದಿಂದಾಗಿ ಅಂದಾಜು ರೂ. 3,21,86,154/-ಗಳ ಆವರ್ತಕ ವೆಚ್ಚ ಉಂಟಾಗುವುದು.

ಪ್ರತ್ಯಾಯೋಜಿತ ಶಾಸನ ರಚನಾಧಿಕಾರದ ಕುರಿತು ಜ್ಞಾಪನ ಪತ್ರ

ಖಂಡ 2:	(ಇ) ಉಪಖಂಡವು ಕನ್ನಡಿಗರೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹೊಂದಿರಬೇಕಾದ ದಾಖಲೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.
ಖಂಡ 13:	(1)ನೇ ಉಪಖಂಡವು ಆಯಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು ಉನ್ನತ, ತಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ವೃತ್ತಿಪರ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಭೋದನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. (2)ನೇ ಉಪಖಂಡವು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಒಂದು ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಭೋಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.
ಖಂಡ 17:	(8)ನೇ ಉಪಖಂಡವು ಜಾಹೀರಾತು ವರ್ಗೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಅಥವಾ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಬೇಕಾದ ಜಾಹೀರಾತುಗಳ ಕನ್ನಡ ಭಾಗದ ಶೇಕಡಾವಾರು ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. (9)ನೇ ಉಪಖಂಡವು ಕನ್ನಡ ಕೋಶವು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾದ ಇತರ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಕುರಿತು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.
ಖಂಡ 21:	ಸರ್ಕಾರಿ ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ, ಸಂಸ್ಥೆ, ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ಯಮಗಳು, ಖಾಸಗಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು, ಕಾರ್ಯಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ನೇಮಕಾತಿ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ನಿಯಮಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.
ಖಂಡ 26:	ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ಶಾಸನ ರಚನಾಧಿಕಾರದ ಪ್ರತ್ಯಾಯೋಜನೆಯು ವಾಡಿಕೆಯ ಸ್ವರೂಪದಾಗಿದೆ.

ವಿ. ಸುನಿಲ್‌ಕುಮಾರ್
ಇಂಧನ, ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮಂತ್ರಿ

ಎಂ.ಕೆ. ವಿಶಾಲಾಕ್ಷಿ
ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ
ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನಸಭೆ

**KARNATAKA LEGISLATIVE ASSEMBLY
FIFTEENTH LEGISLATIVE ASSEMBLY
THIRTEENTH SESSION
THE KANNADA LANGUAGE COMPREHENSIVE DEVELOPMENT BILL, 2022
(LA Bill No. 26 of 2022)**

A Bill to provide for Comprehensive Development of Kannada Language and to provide better opportunities in Education and Employment of Kannadigas.

Whereas it is expedient to provide for comprehensive development of Kannada language to provide better opportunities and also welfare measures in all walks of life of kannadigas and for matters connected therewith or incidental thereto;

Be it enacted by the Karnataka Legislature in the Seventy Third Year of the Republic of India as follows:-

1. Short title and commencement.- (1) This Act may be called the Kannada Language Comprehensive Development Act, 2022.

(2) It shall come into force on such date as the State Government may, by notification in the Official Gazette appoint and different dates may be appointed for different provisions of this Act.

2. Definitions.- In this Act unless the context otherwise requires,-

- (a) "Disciplinary Authority" means the officer designated as Disciplinary Authority in the relevant Service Rules;
- (b) "Enforcement Authority" means the Committees designated as per section 7 of the Act;
- (c) "Enforcement Officer" means an officer designated under section 9 of the Act;
- (d) "Government" means the Government of Karnataka;
- (e) "Kannadiga" means a person or his parents or in their absence legal guardian who is/are ordinarily resident of Karnataka for not less than fifteen years and having knowledge of reading and writing Kannada and possessing such documents in this regard as may be prescribed;
- (f) "Local Authority" means such of the local self Governments created by the law and includes any other statutory or non-statutory bodies, Trusts, co-operative and other societies established by the State Government and other bodies as may be notified by the State Government;
- (g) "Official Language" means Kannada language declared as per Section 3 of the Act;
- (h) "State" means State of Karnataka.

3. Kannada to be the official language.- The Kannada Language shall be the Official Language of the State and Local Authorities.

4. Use of the Official Language.- (1) Kannada shall be used:-

- (i) In all Bills to be introduced and all Acts to be passed by the State Legislature; and
- (ii) In all Orders, Rules, Regulations or Bye-laws issued by the Government, all Local Bodies, Boards, Corporations, Statutory and Non-Statutory Bodies or undertakings and registered Co-Operative Societies.

(2) All existing Legislations in English language enacted by the State Legislature before the commencement of this Act shall be translated and published in Kannada Language.

(3) All the important Central Acts with Karnataka Amendments shall also be translated into Kannada.

(4) Kannada language shall be used for all the official and administrative purposes and correspondences in the State and by the Local Authorities.

Provided that:

- (a) English language may be used for correspondence with The Government of India, Foreign Countries, Other States, High Courts, Supreme Court and in any other circumstances where English language has to be used as provided by law;
- (b) Linguistic minorities as far as possible use Kannada language or English for correspondence with Government, Head of Departments and other Government offices. In such cases, the replies may be in Kannada or in English; and
- (c) Where the English language cannot be dispensed with due to administrative reasons or where such communications are purely technical and scientific in nature, English language can be used.

5. Official Language Commission.- (1) The State Government shall constitute the Official Language Commission under the Department of Parliamentary Affairs and Legislation consisting of the following members, namely:-

(a) Retired Secretary to the Government, Department of Parliamentary Affairs and Legislation.	Chairman
(b) One retired officer of the Department of Translation not below the rank of Deputy Director.	Member
(c) One retired Officer or a retired professor conversant with translation and a graduate of law.	Member
(d) Additional Director of Department of Translation.	Member Secretary

(2) The Chairman and Members of the Commission nominated by the Government shall hold office for a term of five years.

(3) The nominated Chairman and Members shall be whole time members of the Commission and shall be eligible for such pay and allowances as specified in the Karnataka Civil Service Rules.

6. Authorised Kannada translation of Central and State Acts, Rules, Regulations, etc.- (1) Translation of any Central Acts with respect to any of the subject enumerated in List III of the seventh Schedule to the Constitution of India or of any State Acts in Kannada language published under the Authority of the Governor, in any Official Gazette shall be deemed to be authoritative text.

(2) Translation in Kannada language of any Rules, Regulations, Bye-Laws, Schemes, Orders, Notifications, etc., made under any State or Central Act by the State Government and published in Official Gazette shall be deemed to be the authoritative text.

7. Enforcement mechanism for implementing official language.- (1) Every office of the State Government, including officers subordinate and under administrative control of each Department of Secretariat, shall make suitable provisions in its policies pertaining to public interface and public interest for use of Kannada for effective implementation of the provisions of this Act.

(2) The following Committees shall function as enforcement authorities in the State namely:-

- (a) State Level Committee.- There shall be a State Level Committee consisting of,-

- (i) The Minister incharge of the Kannada and Culture Department as the Chairperson;
- (ii) The Chief Secretary to Government as the Vice-Chairperson;
- (iii) The Chairman of the Kannada Development Authority - Member
- (iv) The Additional Chief Secretary to Government, Department of Personnel and Administrative Reforms (DPAR) - Member;
- (v) The Additional Chief Secretary to Government, Department of Commerce and Industries - Member;
- (vi) The Secretary to Government, Department of Kannada and Culture - Member; and
- (vii) The Director, Directorate of Kannada and Culture, shall be the convener of the committee.

Provided that, in the absence of the Chairperson the Vice-Chairperson shall preside over the meeting of the State level Committee.

(b) District Level Committee.- There shall be a District Level Committee under the Chairmanship of the Deputy Commissioner consisting of following members:

- (i) The Chief Executive Officer of Zilla Panchayat;
- (ii) The Commissioner of the City Corporation if there is a City Corporation in the District. In other Districts where there is no City Corporation, the Municipal Commissioner or Chief Officer of City Municipal Council, as the case may be;
- (iii) The Deputy Director of Public Instructions of the District;
- (iv) The Joint Director, Department of Commerce and Industries of each District;
- (v) Project Director, District Urban Development Cell; and
- (vi) The Assistant Director, Directorate of Kannada and Culture, shall be the convener-Member Secretary.

(c) Taluka Level Committee.- There shall be a Taluka Level Committee of,-

- (i) The Assistant Commissioner as the Chairperson;
- (ii) The Executive Officer of the Taluka Panchayath -Member;
- (iii) The Tahasildar of the Taluka shall be the convener of the Committee.
- (iv) The Block Education Officer of the Taluka – member;
- (v) The Commissioner or the Chief Officer of the City Municipal Council or Town Municipal Council or Town Panchayath – member ; and
- (vi) The Panchayat Development Officers in the Taluka – member.

8. Functions of the Enforcement Authorities.- (1) (a) The Taluka Committee shall hold a meeting every three months and submit its report regarding steps taken for the enforcement of Kannada Language to the District Level Committee within fifteen days from the date of the meeting.

- (b) The District Committee shall hold a meeting once in three months and submit its report to the State Level Committee within fifteen days from the date of the meeting.
- (c) The State Committee shall hold a meeting once in three months and submit its report to the Government within fifteen days thereof.
- (d) The District and Taluka Level Committees shall take necessary action on the report submitted by the Enforcement Officer.

(2) The Assistant Director of Kannada and Culture being the convener of the District Level Committee shall co-ordinate with the Taluka and District Committees to ensure that the meetings as specified above are conducted and the reports are submitted in time to the State Level Committee.

9. Designation of Enforcement Officer.- (a) An officer not below the rank of Group 'A' officer of the State Government, shall be designated as an Enforcement Officer. However Group 'B' officer belonging to the Department of Kannada and Culture shall be preferably designated as an Enforcement Officer.

- (b) The Enforcement Officer shall be appointed by,-

- (i) The Deputy Commissioner for the District in respect of Government Departments, Statutory Boards and Corporations other than Local Bodies or
- (ii) The Commissioner of the Corporation for the Corporation area in respect of Local Bodies or
- (iii) The Joint Director, Department of Industries and Commerce in respect of industries, shops and commercial establishments as the case may be.

Provided that, in respect of Bruhat Bengaluru Mahanagara Palike (BBMP) area, the Chief Commissioner of BBMP may appoint any number of Enforcement Officers as required.

10. Duties of Enforcement Officer.- The Enforcement Officer in order to ensure the compliance of general measures prescribed under the provisions of this Act shall perform following duties:-

- (i) conduct periodical inspection in the Government Departments and the Local Authorities under sub-section (1) and (5) of section 17;
- (ii) conduct periodical inspection to ensure compliance of sub-section (6) to (10) of section 17;
- (iii) The inspection reports shall be submitted to the Committees concerned in such manner as may be prescribed.

11. The Directorate of Enforcement of Official Language.- The Directorate of Kannada and Culture shall also be the Directorate of Enforcement of the Official Language.

12. Kannada Language in Education.- In so far as Education in all schools in the State are concerned, the provisions of Kannada Language Learning Act, 2015 (Karnataka Act 22 of 2015) shall continue to apply.

13. Kannada Language in Higher Education, Technical Education and Professional Education.- (1) As per the New Education Policy, in Higher, Technical and Professional Education course, practical and functional knowledge of Kannada language pertaining to concerned professional course shall be taught to the students as prescribed by the respective Universities.

(2) In so far as students who have not studied Kannada as one of the languages at the SSLC level shall also be taught basic Kannada Language as a subject prescribed in the University syllabus.

14. Reservation in Higher, Technical and Professional Education.- Students who have studied in Kannada medium from 1st Standard to 10th Standard in Karnataka or in Kannada Medium Schools in any other States shall be provided such percentage of reservation in Higher, Technical and Professional Education as may be notified by the State Government.

15. Knowledge of Kannada Language to be essential for employments in the State Government, Local Authorities, Boards, Corporations and in Statutory or Non-Statutory Bodies, Co-Operative Societies and Societies of the State Government.- In addition to other qualifications or conditions prescribed, every person seeking State Government employment or employment in any Local Authorities, Boards, Corporations, Statutory or Non-Statutory Bodies or registered Co-Operative Societies and other Societies of the State Government, must pass Kannada language examination conducted by the Karnataka Public Service Commission or any other Authority notified by the Government in this behalf which is equivalent to first or second language of 10th Standard or SSLC.

Provided that, a person who has passed SSLC or equivalent examination in Kannada as first or second language is exempted from such Kannada Language examination.

16. Language in the Courts.- (1) The District Courts or Trial Courts as the case may be and Tribunals shall conduct proceedings in Kannada and pronounce the orders and judgments in Kannada Language;

Provided that, the Presiding Officer of any such Court or Tribunal may while recording evidence in Kannada, make use of English words and phrases wherever necessary;

Provided further that, the High Court may by general or special order permit the Presiding Officer to record evidence in English.

(2) Notwithstanding anything contained in any other Act, all the Orders of all quasi-judicial functionaries of the State Government shall be in Kannada.

17. General measures to be taken for extensive use and propagation of Kannada Language.- (1) The board displaying the name of the State Government Departments, Undertakings or Autonomous Bodies, Co-Operative and Public Undertakings, Educational Institutions, Banks, other Financial Institutions, Private Industries and Universities, of the officers and designations shall be primarily in Kannada.

(2) The particulars displayed on the boards erected under the supervision of various Government Departments and local authorities of the State including names of roads and extension areas, shall be primarily in Kannada.

(3) All Tender Notifications, Advertisements, Application forms, Digital Forms, Certificates and Notifications issued by the Government or Local Authorities for publication in Karnataka shall be primarily in Kannada.

(4) The pamphlets, banners, flex, electronic display boards, informations, notices, etc., of programmes conducted by Government, Local Authorities, Institutions whether Aided or Un-Aided, shall be primarily in Kannada.

(5) The Boards, Advertisements, Receipts, Bills, Notices, etc., in connection with any project undertaken by the Government or implemented with any kind of consideration, grant concession from Government or allied Institutions or Local Authorities shall be primarily in Kannada.

(6) The upper half portion of boards displaying the names of Commercial, Industrial and Business Undertakings, Trusts, Counseling Centre's, Hospitals, Laboratories, Amusement Centers and Hotels etc., functioning with the approval and sanction of Government or Local Authorities, shall be in Kannada and lower half can be in any other language.

(7) As far as possible all the Industrial and other consumer products manufactured within and sold in the State shall bear the product name and direction for use, if any, in Kannada apart from any other language.

(8) In all the boards displaying advertisements and notices published for the information of general public in the State, a fixed percentage of the content shall be in Kannada. The classification of advertisements or percentage of Kannada portions of advertisements to be displayed shall be as prescribed by the State.

(9) Every industrial establishment in the State owned by the State and Central Government, Public Sector Undertakings, Banks and Private Industries having more than one hundred employees shall establish,-

- (a) 'Kannada Cell' headed by senior employee of the organization having knowledge of Kannada for the purpose of usage of Kannada Language in day-to-day work functions of the organization and to carry out such other functions as may be prescribed.
- (b) 'Kannada Kalika Ghataka' (basic Kannada Teaching Unit) for non-Kannada speaking employees. The Government at the request of such establishments shall provide necessary teaching staff and study materials at their cost.

(10) Every person employed in Banks and other Financial Institutions situated within the State of Karnataka shall use Kannada language also in all its communication and correspondence with the public.

18. Measures to be taken for the use of Kannada language in Information Technology.- (1) E-Governance Department shall develop open source software and accessories for the efficient use of Kannada language in the field of Information Technology.

(2) The information in the websites of various Departments of Government, Local Authorities, Quasi-Governmental Institutions, Public Sector Undertakings, Autonomous Bodies, Co-operative Societies, etc., shall be made available in Kannada in Unicode or available technology from time to time and website shall be modified for selecting any language to be used therein.

(3) The facility shall also be made available for the use of Kannada in the e-tenders and e-Governance projects being implemented in the Government Departments.

(4) All electronic applications developed by Government and Local Authorities shall also be in Kannada. All electronic application forms, messages, letters, etc., shall also be in Kannada.

19. Incentives for the development of Kannada Language.- Scheme shall be formulated by E-Governance Department for awarding incentives to persons who provide creative suggestions to the Government for the effective development of Kannada language in the field of Information Technology.

20. Entitlement of Concessions and Tax rebates or deferment.- (1) No private industry, establishment or institution shall be eligible for concession of land or any other concession of tax rebate or deferment of tax or any kind of grant-in aid unless such industry, establishment or institution provides not less than such percentage of reservation to Kannadigas as per the industrial policy notified by the State.

(2) If any industry which has undertaken to comply with the industrial policies of the State prescribed for reservation in employment for Kannadigas, fails to fulfill the obligation, shall be liable for disentitlement of continuation of benefits namely concessions and tax rebates or deferment or any kind of grant-in aid in future and shall also be liable for recovery of the same. Such disentitlement shall be invoked only after giving an opportunity of hearing to the said industry.

(3) The Finance Department and Commerce and Industries Department of the Government shall ensure the compliance of the provision of sub-section (1) and (2). Annual Report in this regard shall be laid before both Houses of State Legislature and upload in the Departmental website.

(4) The Commerce and Industries Department shall send report to the State Government and upload in the Departmental Website, the details of establishments who have availed incentives or concessions from the State and also the details of employment provided to the Kannadigas as per the industrial policy.

(5) All the industries governed by the Apprentice Act, 1961(Central Act 52 of 1961) shall give preference to Kannadigas in providing apprentice training.

(6) In all industries having more than one hundred employees which have received concession or incentives as per the industrial policy, the Enforcement Officer designated under sub-clause (iii) of clause (b) of section 9 shall also function as the Nodal Officer, who shall be submit a quarterly report to the District Level Committee regarding measures taken for implementation or compliance as required under the Act.

21. Employment Portal.- The State Government shall establish employment portal for Government Offices, Institutions, Local Authorities, Public Enterprises, Private Industries, Establishments and their appointing agencies in Karnataka. Such portal shall notify the vacancies and posts to be filled-up along with the prescribed knowledge of Kannada for such employment.

22. Punishment for failure to comply with the provisions of the Act by the Government Officer.- (1) The Government Officer entrusted with the duty of enforcing

Official Language if fails to comply with the provisions of this Act, such conduct shall be deemed to be dereliction of duty and shall be liable for such disciplinary action as may be determined by the Disciplinary Authority.

(2) Any failure on the part of the Government officials in using Kannada language in official and administrative transactions shall be deemed to be dereliction of duty and the same shall be reported by the respective Committees to the State Level Committee for needful disciplinary action:

Provided that, before taking such disciplinary action, the concerned officer or official, shall be given an opportunity of being heard.

23. Penalty for violations of the provisions of the Act by private individuals.- Whoever being the owner or person in-charge of any industry, shop, firm and commercial establishment, fails to comply with the provision of sub-section (6) to (10) of section 17 of this Act shall be liable for fine as noted below:

- (i) fine which may extend to Rs.5,000/- for the first offence.
- (ii) fine which may extend to Rs.10,000/- for the second offence and
- (iii) fine which may extend to Rs.20,000/- for every subsequent offence and shall also be liable for cancellation of the license.

Explanation:- For this purpose before initiating any action, the Enforcement Officer shall issue a show-cause notice indicating the violation of the Act and provide opportunity for compliance of the provisions of this Act within fifteen days from the date of notice. Failure to comply with show cause notice will attract the aforesaid offence and penalty.

24. Compounding of Offence.- (1) Any offence whether committed before or after the commencement of this Act punishable under section 23, may either before or after the institution of the prosecution, can be compounded by such officers or authorities and for such amount as the State Government may, by notification in the Official Gazette, specify in this behalf.

(2) Where an offence has been compounded against the offender under sub-section (1), no further prosecution shall be taken against him.

25. Supervision by the State Level Committee.- (1) The State Level Committee shall supervise the implementation of provisions of this Act.

(2) It shall be the duty of the said Committee to inform the Appointing Authority or Disciplinary Authority to take suitable action against the officers responsible for violation of the provisions of this Act.

(3) It shall be mandatory for every Appointing Authority or Disciplinary Authority to take appropriate action on the recommendation of the State Level Committee within a reasonable time not exceeding one year from the date of communication of the report.

(4) The State Level Committee may also recommend for suitable action in respect of violation of other provisions of the Act to the Appropriate Authorities.

26. Power to make rules.- (1) The Government may, by notification in the Official Gazette make rules for carrying out the purposes of this Act.

(2) Every rule made under this Act shall be laid as soon as may be before each House of the State Legislature while it is in Session for a total period of thirty days, which may be comprised in one Session or in two or more successive Sessions and if, before the expiry of the Session in which it is so laid or the Session immediately following both Houses agree in making any modification in the rule or decide that any rule should not be made, the rule shall thereafter have effect only in such modified form or be of no effect, as the case may be, so, however, that any such modification or annulment shall be without prejudice to the validity of anything previously done under that rule.

27. Power of Government to give directions.- The State Government may issue such directions or instructions to all officers of the State Government as may be necessary for effective implementation of the provisions of this Act and the rules made thereunder.

28. Protection of action taken in good faith.- No suit, prosecution or other legal proceedings shall lie against the State Government or the Local Authority or any Officer of the Government in respect of anything which is done in good faith or intended to be done in pursuance of this Act and any Rules or Orders made there under.

29. Power to remove difficulties.- (1) If any difficulty arises in giving effect to the provisions of this Act, the Government may, by order published in the Gazette, make provisions not inconsistent with the provisions of this Act which appear to be necessary or expedient, for removing the difficulty:

Provided that, no such order shall be made after the expiry of period of two years from the date of commencement of this Act.

(2) Every order made under this Section shall, as soon as may be after it is made, be laid before the Karnataka State Legislature.

30. Transitory provisions.- All rules, orders, notifications issued on the matters specified in this Act by the State Government before the commencement of this Act shall be valid and deemed to have been done or issued under the provisions of this Act and they shall continue until it is modified or withdrawn under this Act.

31. Repeal and Savings.- (1) The Karnataka Official Language Act 1963 (Karnataka Act 26 of 1963) and the Karnataka Local Authorities (Official Language) Act, 1981 (Karnataka Act 30 of 1981) are hereby repealed.

(2) Notwithstanding such repeal, anything done or any action taken under the said Act shall be deemed to have been done or taken under this Act.

STATEMENT OF OBJECTS AND REASONS

Article 345 of Constitution of India provides for States to adopt anyone of the Languages as official language for official or any other purpose. Accordingly in the state of Karnataka Kannada Language was adopted as the official language. With the object of developing the regional or official language namely Kannada, the State of Karnataka has enacted The Karnataka Official Language Act, 1963 and Karnataka Local Authorities (Official Language) Act, 1981. In order to ensure greater and more effective implementation of Kannada Language at all levels, Kannada Development Authorities Act, 1994 came to be enacted and a statutory body was established called as Kannada Development Authority. Later another Act by name 'Kannada Language Learning Act, 2015' was enacted for ensuring learning of Kannada as one of the language in all schools in the state of Karnataka.

Despite aforesaid enactments, notifications and orders, there is no much progress in proper implementation of the official Language in the State. The Kannada Language has been introduced as one of the Language subject in Schools but there is no proper provision for learning of Kannada Language in the Higher or Technical or Professional Education. Due to lack of co-ordination between various departments, there is a failure in implementation and usage of Kannada language in Offices, Industries, Shops and Establishment etc. The aforesaid Acts do not provide comprehensive mechanism to implement Kannada as an Official Language. Even the Kannada Development Authority though a statutory body has no proper authority and machinery to ensure implementation of the Kannada as the Official Language at all level.

Considering the scenario, to ensure the extensive use and propagation of Kannada Language and to co-ordinate the activities relating to the implementation of Kannada as Official Language new law is essential. In order to provide reservations for Kannadigas in private industry and establishment getting the benefit of Land, Concession of Tax or grant-in-aid etc., and also other industries and establishments in the state and to supervise the proper implementation of the Act, it is necessary to provide a machinery with investigating powers.

The Karnataka Law Commission in its fifty- seventh report has proposed to enact a legislation in this regard.

Keeping in view these objects, it is necessary to enact a new comprehensive law by repealing the Karnataka Official Language Act, 1963 (Karnataka Act 26 of 1963) and the Karnataka local Authorities (Official Language) Act, 1981 (Karnataka Act 30 of 1981).

The salient features of proposed legislation are as follows:

- (i) Introduction of Kannada as one of the language in Higher or Technical or Professional Education.
- (ii) Reservation in Higher, Technical and Professional Education to persons who have studied in Kannada medium.

- (iii) Introduction of Kannada as essential Language for seeking employment in the State Government, Local Authorities, Statutory and non-statutory bodies, Co-operative Societies and other societies in the State.
- (iv) Use of Kannada Language in Sub-ordinate Courts , Tribunals, Banks and other Financial Institutions.
- (v) General Measures to be taken for Extensive use and Propagation of Kannada Language
- (vi) Measures to be taken for use of Kannada Language in information and technology and in software development.
- (vii) Incentives for development of Kannada Language.
- (viii) Entitlement for concessions, Tax rebates and deferment of taxes for industries providing reservation to Kannadigas as per Industrial Policy notified in the State.
- (ix) Establishment of Employment Portal.
- (x) Establishment of mechanism (Committees or enforcement officers) for implementation and supervision.
- (xi) Penalty for violation in implementation of provisions of the Act by Government Officers or Individuals.

Hence the Bill.

FINANCIAL MEMORANDUM

There will be an approximate recurring expenditure of around Rs.3,21,86,154/- by proposed legislative measure.

MEMORANDUM REGARDING DELEGATED LEGISLATION

Clause 2:	Sub-clause (e), empowers the State Government to make rules regarding documents to be possessed for being considered as a kannadiga.
Clause 13:	Sub-clause (1), empowers the State Government to teach Kannada in Higher, Technical and Professional Educational Courses by the respective Universities. Sub-clause (2), empowers the State Government to teach Kannada as a subject in the University syllabus.
Clause 17:	Sub-clause (8), empowers the State Government to make rules for classification of advertisements or percentage of Kannada portions of advertisements to be displayed. Sub-clause (9), empowers the State Government to make rules regarding such other functions to be carried by the Kannada cell.
Clause 21:	Empowers the State Government to prescribe knowledge of Kannada for employment in Government Offices, Institution, Local Authority, Public Enterprises, Private Industries, Establishments and their appointing agencies.
Clause 26:	Empowers the State Government to make rules to carry out the purposes of the Act.

The proposed delegation of legislative power is normal in character.

V. SUNIL KUMAR
Minister for Energy,
Kannada and Culture

M.K. VISHALAKSHI
Secretary
Karnataka Legislative Assembly